

Hoe staan Gezondheidsfondsen tegenover dierproeven?

Miljoenen mensen hebben dagelijks te maken met de gevolgen van ernstige en soms levensbedreigende ziekten. Gezondheidsfondsen zetten zich in om voor hen een beter en gezonder leven te realiseren. Wetenschappelijk onderzoek, bijvoorbeeld naar betere behandelingen, speelt daarbij een cruciale rol. Voor het merendeel maken de fondsen onderzoek mogelijk waarin 'humane meetmethoden' worden gebruikt; methoden die alleen gebruik maken van menselijk materiaal of patiënten. Echter, proefdieronderzoek is voor sommige onderzoeken helaas nog steeds wettelijk verplicht en nodig om levensreddende of betere behandelingen voor patiënten te realiseren. Gezondheidsfondsen investeren in de ontwikkeling van betere humane meetmethoden en zetten zich samen met andere partijen in om alternatieven voor dierproeven te stimuleren.

De Gezondheidsfondsen steunen alleen excellent onderzoek dat kansen biedt voor de beste medische behandeling of de maximale kwaliteit van leven. Jaarlijks ontvangen de Gezondheidsfondsen honderden verzoeken van onderzoekers om financiële steun. De Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) van een gezondheidsfonds beoordeelt, vaak samen met patiënten, de kwaliteit en de relevantie van de aanvragen. Bij deze beoordeling wordt gekeken of het onderzoek zo is opgezet dat het op de beste manier helpt om een gezondheidsprobleem te verminderen of op te lossen.

De Gezondheidsfondsen staan achter het beleid van de overheid gericht op het ontwikkelen en implementeren van 3V-alternatieven voor dierproeven. De 3V's staan voor Vervangen, Verminderen en Verfijnen. Dierproeven worden waar mogelijk vervangen door proefdiervrije experimenten. Als het onvermijdelijk is, worden dierproeven verricht met het minimale aantal dieren dat nodig is om een goede proef te doen (Verminderen). De dieren worden zo goed mogelijk verzorgd en zo min mogelijk leed toegebracht (Verfijnen). Dierproeven zijn volgens de Wet op de dierproeven (Wod) al vanaf 1977 in Nederland verboden, tenzij er geen 3V-alternatieven beschikbaar zijn. Daarnaast adviseert de SGF om opvolging van ARRIVE-richtlijn; ARRIVE (Animal Research: Reporting of In Vivo Experiments) is een richtlijn voor rapportage van wetenschappelijke publicaties die (mede) gebaseerd zijn op dierproeven. Doel van de richtlijn is het verbeteren van de kwaliteit van publicaties, ten behoeve van beoordeling en analyse. Navolging van deze richtlijnen betekent dat de reproduceerbaarheid van onderzoeken omhoog gaat, waarmee de kwaliteit van onderzoek verbetert.

Het is in het belang van de patiënt dat de mens centraal staat in onderzoek. De fondsen streven naar meet- en testmethoden die de mens het beste benaderen. De ontwikkeling van bijvoorbeeld medicijnen heeft daardoor meer kans op succes. Veel innovatief onderzoek, dat grensverleggend en baanbrekend is, maakt gebruik van de nieuwste technieken, op basis van mensen en menselijke cellen. Voorbeelden van nieuwe onderzoeksmethoden zijn menselijke stamcellen of organen-op-een-chip. De gezondheidsfondsen investeren in de (door)ontwikkeling van humane meetmethoden.

Vanuit de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) zetten de fondsen zich actief in voor dierproefvrije innovaties. Zo ondersteunt de SGF de aanbevelingen in het rapport 'In transitie! *Nederland internationaal toonaangevend in proefdiervrije innovaties*'. Dit rapport werd in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken opgesteld door de 'Denktank Aanvullende Financiering alternatieven voor dierproeven'. De voorzitter van de SGF nam deel in deze denktank. Beoogd wordt een transitie naar hoogwaardig humaan, proefdiervrij onderzoek, met de ambitie dat 'Nederland in 2025 in dit onderzoek wereldleider' is. De SGF neemt deel in het coördinatieteam dat hiermee concreet aan de slag gaat.

In de Samenwerkende GezondheidsFondsen (SGF) bundelen 21 gezondheidsfondsen hun krachten. Omdat zij samen meer kunnen bereiken en omdat steeds meer onderwerpen ziekte- en fondsoverstijgend zijn. Door de gezondheidsfondsen werd in 2015 ruim 350 miljoen euro ingezameld. Gemiddeld wordt de helft daarvan besteed aan wetenschappelijk onderzoek. Zie ook www.gezondheidsfondsen.nl

